

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2011/345
STAB LBHA 691

Dato: 09.08.2011

Høring av NOU 2011: 3 Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet

Kommunal- og regionaldepartementet sendte 31. mars 2011 NOU 2011: 3 ”Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet” på høring. Departementet ber om høringsinstansenes syn på utvalgets analyser, vurderinger og forslag.

Bakgrunnen for å sette ned utvalget er de store strukturelle endringene i arbeidsmarkedet. Sysselsettingen er redusert i industri og primærnæringene utenfor de større byregionene, mens en stor del av veksten i arbeidslivet kommer i spesialiserte, kunnskapsintensive bransjer i arbeidsmarkedet rundt Oslo. Statlige virksomheter har på sin side konsentrert sine fagmiljø samtidig som at mange områder med å rekruttere og holde på personer i spesialiserte og kunnskapsintensive stillinger.

Utvalget er bedt om å fremme konkrete forslag til tiltak for å sikre at kompetansearbeidsplasser og nye statlige arbeidsplasser blir spredd over hele landet. Siden effektive tiltak krever god innsikt i arbeidsmarkedenes virkemåte, skal forslagene bygge på kunnskap om lokalisering av slike arbeidsplasser, herunder betydningen av rammevilkår. Utvalget er også bedt om å vurdere samfunnsøkonomiske konsekvenser av forslag til tiltak.

Konkurransetilsynet vil med dette knytte noen kommentarer til utvalgets rapport. Utvalget har søkt å legge grunnlaget for en forståelse for hvilke tiltak som bidrar til vekst i kompetansearbeidsplasser i hele landet gjennom en beskrivelse av hva globaliseringen betyr for vekst og hvilke politikutfordringer den innebærer, hvordan Norge har blitt et utdanningsamfunn samt en god analyse av de regionale arbeidsmarkedene.

Som utvalget peker på, vil vekst i kompetansearbeidsplasser i første rekke kreve at Norge fremstår som et attraktivt sted for kompetanseintensiv aktivitet. Utvalget peker også på at effektive tiltak som skaper vekst i kompetansearbeidsplasser krever innsikt i arbeidsmarkedenes virkemåte. Utvalget understreker videre at en helhetlig og koordinert politikutforming er nødvendig for å skape, og rekruttere til, kompetansearbeidsplasser i hele landet.

Konkurransetilsynet deler disse synspunktene.

Utvalgets mest substansielle forslag er knyttet til utvikling av infrastruktur, herunder digital infrastruktur, lokalisering av offentlig eide selskaper samt etablering av offentlige arbeidsplasser og deres bidrag til robuste arbeidsmarkeder.

Et moment i denne sammenheng er at det ikke er urimelig å anta at tiltak som lokalisering av offentlig eide selskaper samt etablering av offentlige arbeidsplasser vil kunne påvirke lokale faktorpriser, og da særlig i mindre økonomiske miljøer. I et lengre perspektiv vil slike tiltak dermed kunne motvirke de gode intensjoner, ved at eksisterende næringsliv ikke lenger kan konkurrere om kompetansearbeidskraft. Konkurransetilsynet vil derfor understreke betydningen av at man ved gjennomføring av slike tiltak ser hen til eksisterende lokale komparative fortrinn. Dette omfatter både utdanningskapasitet og den eksisterende næringsstruktur.

Videre er Konkurransetilsynet overrasket over at betydningen av velfungerende konkurranse og konkurransepolitikken ikke er viet oppmerksomhet i sammenheng med en drøfting av utfordringene med å skape drivkraft for vekst i hele landet gjennom å etablere kompetansearbeidsplasser. Det er vel etablert at konkurranse er en av de grunnleggende drivkrefter bak produktivitetsvekst og innovasjon. Konkurranse betyr at nye effektive virksomheter kommer inn på markedet, at ineffektive bedrifter forsvinner ut, og som utvalget selv peker på: ”*Mange av de nye jobbene har høyere kompetansekrav enn de som lagt ned*”(side 11). Effektiv konkurranse vil også drive foretak til innovasjon gjennom blant annet forskning og utvikling, en aktivitet som selvsagt er svært kompetansekrevene.

Effektiv konkurranse forutsetter at konkurranseloven er klar og håndheves effektivt, og *ikke minst* at markedene er åpne både for nasjonal og internasjonal konkurranse. Det er viktig at lovgivning og sektorregulering ikke unødig begrenser konkurransen. Særlig vil Konkurransetilsynet i denne sammenheng understreke betydning av at offentlige reguleringer må være utformet slik at de bidrar til lave etableringsbarrierer, og at foretak både har insentiver til, og mulighet til å konkurrere. Et eksempel kan illustrere relevansen av dette poenget. Bertrand og Kramarz (2002)^[1] studerte effekten av regionale ”zoning boards” i Frankrike, og konkluderer med at ”...*stronger deterrence of entry by the boards increased retailer concentration and slowed down employment growth in France.*” Dette er forhold som ikke er dekket av utvalgets utredning, til tross for den betydning velfungerende konkurranse og konkurransepolitikken spiller i forhold til å utvikle et dynamisk konkurransedyktig næringsliv med etterspørsel etter bare kompetansearbeidsplasser. Ut over dette har Konkurransetilsynet ingen merknader.

Med hilsen

Christine B. Meyer
konkurransedirektør

Kjell Jostein Sunnevåg
utredningsleder

Mottakere:

Kommunal - og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep 0032 Oslo

Kopi til:

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet
v/Helge Aske

Postboks 8004 Dep 0030 Oslo

[1] Bertrand, M. og F. Kramarz (2002). “Does Entry Regulation Hinder Job Creation? Evidence from the French Retail Industry”, *The Quarterly Journal of Economics*, november 2002, Vol. 117, No. 4, pp. 1369-1413.